

VÆKST

2021 – uge 15

Svampebekæmpelse i vintersæd i begyndende strækning

Tidlig såning af mange vintersædsmarker og et langt lunt efterår betød, at der nemt kunne findes mange svampesporer i vintersæden i det sene efterår. Den hårde frostperiode i februar i mange egne af landet dæmpede dog smitekilderne. Langt de fleste vintersædsmarker landet over, især i vinterbyg og -rug, er nu i st. 29-31 (afsluttende buskning - begyndende strækning), og derfor er det nu vigtigt at holde øje med især meldug og gulrust i modtagelige hvedesorter, skoldplet, bygrust og meldug i vinterbyg samt skoldplet i vinterrug. Lunere vejr i den kommende periode kan give anledning til "opblusning", og dette især i gulrust og meldug i modtagelige hvedesorter og i bygrust i vinterbyg. I pløjefri systemer skal der også holdes øje med skoldplet i vinterbyg og vinterrug, især ved forfrugt byg eller rug. Skoldplet udvikler sig mest i fugtigt vejr. Fra st. 32 (2. knæ er udviklet) skal der endvidere være opmærksomhed på septoria i hvede. Selvom det stærke septoria-middel, Balaya, er blevet godkendt til brug i denne sæson, som har en god kurativ virkning ved anvendelse på et fuldt udviklet faneblad, skal der fortsat være et skarpt fokus på behovet for forebyggelse/bekæmpelse af septoria fra begyndende strækning, især i septoria-modtagelige sorter.

Anbefaling svampebekæmpelse i den begyndende strækningsfase

I tabel 1 ses vores anbefalede svampestrategier mod de forskellige sygdomme i den begyndende strækningsfase i de forskellige vintersædsarter. Tallene i parentes under tabellen angiver skadetærsklen i procent angrebne planter i modtagelige sorter. Tærsklerne er højere i mindre modtagelige sorter (se tabel 2 for sorterens modtagelighed overfor forskellige sygdomme i begyndende strækning).

Tabel 1. Anbefalede svampestrategier i begyndende strækning i de forskellige vintersædsarter.

Strategi	Middel	Dosis pr. ha	Bemærkninger
Vinterhvede¹⁾			
T0 St. 29-31	Talius	0,2-0,25 ltr.	T0 foretages ved meldug på mere end 10% angrebne planter i modtagelige sorter.
T1 St. 31-32	Prosaro (+ Orius Max hvis meget gulrust) / (+ Talius hvis meget meldug)	0,25-0,3 ltr. (+ 0,15 ltr.) / (+ 0,15ltr.)	Fra begyndende strækning bør der anvendes en bredspektret løsning som Prosaro. Ved angreb af gulrust/i meget modtagelige gulrustsorter bør der tilsættes Orius Max. Gulrustbekæmpelse holder sig ved et højt smittetryk i maks. 2 uger. Talius tilsættes hvis evt. meget meldug.
Vinterbyg²⁾			
T1 St. 32	Prosaro	0,25-0,3 ltr.	Prosaro foretrækkes ved skoldplet, bygrust og meldug. Er der udelukkende/meget bygrust, kan 0,3 l/ha Orius Max 200 EW anvendes i stedet.
Vinterrug³⁾			
T1 St. 30-32	Prosaro eller Orius Max	0,25-0,3 ltr.	I den begyndende strækningsfase skal der holdes øje med både meldug, skoldplet og brunrust. Er der skoldplet foretrækkes Prosaro.

1) Ved begyndende strækning af hovedskuddet bekæmpes meldug (10%) hhv. gulrust (ved forekomst).

2) I vinterbyg bør der fra st. 31-32 bekæmpes meldug (25%), bygrust (10%), bygbladplet (10%) og skoldplet (10%).

3) I vinterrug bør der bekæmpes brunrust fra hhv. st. 30-31 (25%) og fra st. 32 (10%), meldug fra st. 31 (25%), og fra st. 32 og samtidig fugtigt vejr bekæmpes skoldplet (10%).

Bekæmpelse af sygdomme i den begyndende strækingsfase kan efter behov/ønske kombineres med vækstregulering og/eller opfølgende bekæmpelse mod tokimbladet ukrudt.

I tabel 2 er angivet de mest modtagelige sorter overfor sygdomme i den begyndende strækingsfase.

Tabel 2. De mest modtagelige sorter for de forekommende sygdomme i begyndende strækning.

Sygdomme i begyndende strækning	Eksempler på mest modtagelige sorter
Vinterhvede	
Meldug	Graham, KWS Schmitar, KWS Firefly, Chevignon, Pondus (alle hvedesorter kan dog få meldug på "melduglokaliteter")
Gulrust (pt. kendte racer)	Heerup, Sheriff, KWS Zyatt, KWS Scimitar, KWS Firefly, Elixer, KWS Lili, Torp
Septoria (fra st. 32)	Kvium, Graham, Sherif, LG Skyscraper, Chevignon, KWS Lily, KWS Scimitar, KWS Zyatt og KWS Firefly
Vinterbyg	
Meldug	Alle sorter kan få meldug (dog er SY Kingsbarn, SY Galileo, KWS Orbit og KWS Higgins mindre modtagelige)
Skoldplet	Alle sorter kan få skoldplet
Bygrust	Alle sorter kan få bygrust. Vær dog ekstra obs. på KWS Kosmos
Bygbladplet	Manglende data – hold øje i alle sorter
Vinterrug	
Meldug	Alle sorter kan få meldug
Skoldplet	Alle sorter kan få skoldplet
Brunrust	Alle sorter kan få brunrust

Opfølgende svampebehandlinger senere i sæsonen

I vinterhvede skal der uanset hvad foretages en forebyggelse/bekæmpelse af septoria, når fanebladet er fuldt udviklet. Her anbefaler vi det nye stærke middel, Balaya. Dosis afgøres af sortsvalg og smittetryk af svampe senere i sæsonen.

I vinterbyg forventes opfølgning ved begyndende skridning (når stakken netop kan ses) med Propulse + Comet Pro, som er en stærk blanding mod svampe i vinterbyg, og som også er den bedste forebyggende behandling mod ramularia.

I vinterrug følger vi udviklingen af primært brunrust, og en behandling iværksættes ved angreb. Uanset hvad bør en behandling med Prosaro + evt. Comet Pro iværksættes inden rugens blomstringsperiode.

Vi følger op med et nyt VÆKST med mere præcise anbefalinger til opfølgende svampbekæmpelse i vintersæden senere i vækstsæsonen.